

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101265

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-11-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Муравіцька Світлана Степанівна

2. Svitlana S. Muravitska

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Музичне мистецтво

Дата захисту: 27-12-2023

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача: Київська муніципальна академія естрадного та циркового мистецтва

Код за ЄДРПОУ: 02214952

Місцезнаходження: Жилянська, 88, Київ, 01032, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ID 3149; ДФ 26.850.020

Повне найменування юридичної особи: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214142

Місцезнаходження: вул. Лаврська 9, корп.15, Київ, 01015, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214142

Місцезнаходження: вул. Лаврська 9, корп.15, Київ, 01015, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.11, 18.41, 18.07, 18.09

Тема дисертації:

1. Синтез музичної академічної та неакадемічної традицій у жанрі класичного кросовера
2. Synthesis of musical academic and non-academic traditions in the genre of classical crossover

Реферат:

1. Класичний кросовер є органічним поєднанням надбань музичної класики та актуальних трендів естрадної музики. У процесі розвитку він збагатився здобутками інших неакадемічних напрямів, серед яких важливе місце посідає фольклор. Попри масштабність класичного кросовера як художнього явища, він є малодослідженим в українському музикознавстві: на сьогоднішній день йому присвячено лише поодинокі розвідки, зокрема публікації І. Бобула, А. Бойко, Т. Пістунової, Г. Постой, О. Супрун, В. Яромчука. Оскільки кросовер як культурно-мистецький феномен має величезний потенціал, він вимагає ретельного вивчення та всебічного аналізу. Становлення класичного кросовера пов'язано з активізацією у другій половині ХХ століття процесів взаємодії академічної музики з неакадемічними музичними напрямами, які є багатоглибкими і охоплюють жанрову систему, стильові параметри та виконавські підходи як академічного, так і неакадемічних напрямів музичного мистецтва. Пошуки музикантів відбуваються на перехресті елітарної і масової культури, яку визначено як «серединну» («middle culture»). Серединний статус синтезованих

напрямів визначається їх амбівертністю, тобто одночасною спрямованістю на «високий» та «низький» тип культури, а амбівертна векторність музичних творів «серединного» типу передбачає наявність подвійного коду як у самих музичних композиціях, так і у їх виконавській інтерпретації. Розмаїття форм і жанрів, що виникають при взаємодії академічної музики та її неакадемічних напрямів, не піддається типології, при цьому можна виділити найбільш значимі з них, серед яких беззаперечною художню цінність має класичний кросовер, який виокремився з-поміж інших видів естрадної музики у 1990-х роках. Жанр класичного кросовера включає 1) естрадні адаптації вокальних та інструментальних мініатюр, що належать до музичної класики, 2) академізовані естрадні шлягери, 3) сучасні авторські композиції шлягерного типу, що мають риси академічної музики (наприклад, у вокальному кросовері наслідують стиль італійського бельканто). Отже, класичний кросовер – мистецький феномен амбівертної природи, який виникає на перехресті академічної та неакадемічної музичної традицій і функціонує за законами естрадного мистецтва, у процесі еволюції класичний кросовер адаптував інші неакадемічні музичні напрями (фольклор, електронну музику тощо). Класичний кросовер відзначається індивідуальним саундом, що поєднує естетику академічної класики та музичної естради; у жанровому відношенні він є аналогом вокальної або інструментальної мініатюри і апелює до концертного номера як базової одиниці естрадного мистецтва. Розглянуто творчість видатних виконавців класичного кросовера – Андреа Бочеллі, Алессандро Сафіна, Сара Брайтман, Джош Гробан, Філіппа Джордано, Хейлі Де Вестенра, Дімаш Кудайберген. Зазначено, що представники старшого покоління (А. Бочеллі, А. Сафіна, С. Брайтман), маючи академічну вокальну освіту, у своїй творчості синтезували здобутки класичного бельканто з новим вокальними техніками, створивши власний індивідуальний стиль, яскраві музичні образи та ставши еталоном для виконавців класичного кросовера. Творчість Дж. Гробана та Ф. Джордано продовжує виконавські традиції, започатковані попередниками. Дж. Гробан відомий широкій публіці виконанням оригінальних композицій, тоді як Ф. Джордано – нетрадиційними інтерпретаціями найвідоміших класичних арій з опер XIX століття. Х. Вестенра та Д. Кудайберген розширюють горизонти класичного кросовера через звертання до фольклору. В Україні перші зразки класичного кросовера з'явилися лише у 2000-х роках. Співачки Валентина Степова та Ольга Чубарева у свої концерти почали включати академізовані естрадні шлягери. У творчому доробку скрипальки Ассії Ахат – сучасні інструментальні обробки академічної класики. Єдиною в Україні представницею вокального класичного кросовера є Аріна Домські. У своєму масштабному проєкті «Opera Show» співачка презентувала публіці власні інтерпретації низки класичних творів. Зазначено, що основними причинами малої кількості виконавців класичного кросовера в Україні є несформованість слухацької аудиторії. В контексті трансформаційних процесів, що відбуваються в сучасній українській естраді і шоу-бізнесі, виникає потреба промоції цього популярного у світі напрямку. Для того, щоб класичний кросовер зміг зайняти достойне місце в українському культурно-мистецькому просторі, він потребує всебічної підтримки з боку різних інституцій. Ключові слова: академічна музична традиція, неакадемічна музична традиція, класичний кросовер, пісенний жанр, вокальна естрада, шоу-бізнес, артист-вокаліст, виконавська інтерпретація, фольклор, постмодернізм, амбівертність як форма подвійного кодування.

2. Classical crossover is an organic combination of musical classics and current variety music trends. In the process of development, it was enriched by achievements of other non-academic areas, where folklore occupies an important place. Despite the scale of the classical crossover as an artistic phenomenon, it is understudied in Ukrainian musicology: to date, only isolated studies have been devoted to it, in particular publications by I. Bobul, A. Boiko, T. Pistunova, H. Postoi, O. Suprun, V. Yaromchuk. Since the crossover has enormous potential as a cultural and artistic phenomenon, it requires careful study and comprehensive analysis. The formation of the classical crossover is connected with the activation of the processes of interaction of academic music with non-academic musical trends in the second half of the 20th century, which are multidimensional and encompass the genre system, stylistic parameters and performance approaches of both academic and non-academic musical art. The search for musicians takes place at the crossroads of elite and mass culture, which is defined as "middle culture". The middle status of the synthesized directions is determined by their ambiversion, that is, the simultaneous focus on "high" and "low" types of culture, and the ambivert vectority of musical works of the

"middle" type implies the presence of a double code both in the musical compositions themselves and in their performance interpretation. The variety of forms and genres arising from the interaction of academic music and its non-academic directions does not lend itself to typology, while it is possible to single out the most significant of them, among which the classical crossover, which stood out from among other types of variety music in the 1990s, has an undeniable artistic value. The classical crossover genre includes 1) variety adaptations of vocal and instrumental miniatures belonging to musical classics, 2) academicized variety hits, 3) modern author compositions of the hit type, which have features of academic music (for example, the Italian bel canto style is imitated in the vocal crossover). Therefore, the classical crossover is an artistic phenomenon of an ambivalent nature, which arises at the intersection of academic and non-academic musical traditions and functions according to the laws of variety art; in the process of evolution, the classical crossover adapted other non-academic musical directions (folklore, electronic music, etc.). The classic crossover is characterized by an individual sound that combines the aesthetics of academic classics and variety music; in terms of genre, it is analogous to a vocal or instrumental miniature and appeals to a concert number as the basic unit of variety art. The works of outstanding performers of the classic crossover, such as Andrea Bocelli, Alessandro Safina, Sarah Brightman, Josh Groban, Filippa Giordano, Hayley De Westenra, Dimash Kudaibergen, are considered. It is noted that representatives of the older generation (A. Bocelli, A. Safina, S. Brightman), having an academic vocal education, in their work synthesized the achievements of classical bel canto with new vocal techniques, creating their own individual style, bright musical images and becoming a standard for performers classic crossover. The work of J. Groban and F. Giordano continues the performing traditions started by their predecessors. J. Groban is known to the general public for the performance of original compositions, while F. Giordano is for unconventional interpretations of the most famous classical arias from the operas of the 19th century. H. Westenra and D. Kudaibergen expand the horizons of the classical crossover by referring to folklore. In Ukraine, the first samples of the classic crossover appeared only in the 2000s. Singers Valentyna Stepova and Olga Chubareva began to include academicized variety hits in their concerts. Violinist Assia Akhat's work includes modern instrumental treatments of academic classics. Arina Domski is the only representative of vocal classical crossover in Ukraine. The singer presented her own interpretations of a number of classic works. It is noted that the main reasons for the small number of Ukrainian classical crossover performers are the lack of formation of the listening audience. In the context of the transformational processes taking place in the modern Ukrainian variety and show business, there is a need to promote this direction popular in the world. In order for the classic crossover to take its rightful place in the Ukrainian cultural and artistic space, it needs comprehensive support from various institutions. Keywords: academic musical tradition, non-academic musical tradition, classical crossover, song genre, variety vocal, show business, singer-artist, performance interpretation, folklore, postmodernism, ambivertism as a form of double coding.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Інформаційні та комунікаційні технології

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Муравіцька С. Естрадна діяльність Мусліма Магомаєва: вокально-виконавський аспект. Українська музика: наук. часопис [гол. ред. І. Пилатюк]. Львів: ЛНМА імені М. В. Лисенка. 2019. Ч. 2. (32) С. 64–71.
- Муравіцька С. С. Класичний кросовер у сучасному музичному просторі України. Мистецтвознавчі записки: зб. наук. пр. 2021. Вип. 39. С. 179–183. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-2180.39.2021.238716>
- Муравіцька С. С. Синтез академічного та естрадного вокалу у методико-педагогічному контексті. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал. 2022. № 1. С. 174–179. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.1.2022.257682>

- Муравіцька С. Вокальні стилі естрадної музики 1930–1940-х років. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [ред.-упоряд. М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2023. Вип. 64. Том 1. С. 201–206. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/64-1-28>
- Муравіцька С. С. Класичний кросовер в українському культурному просторі. Художня культура і мистецька освіта: традиції та сучасність: зб. матеріалів Міжнар. наук.-творч. конф., 20–21 листопада 2018 р. Київ: НАКККіМ, 2018. С. 349–351.
- Муравіцька С. С. Гурт «Les Swingele Singers» поєднання академічної та естрадної традицій. Сценічне та музичне мистецтво: циркові та естрадні жанри. Науково-методичний аспект: матеріали ІХ наук.-практ. конф. (Київ, 16–18.04.2019) / редкол.: В. В. Корнієнко, О. В. Яковлев, Г. Е. Овчаренко та ін.; КМАЕЦМ. Київ: НВМ НАКККіМ, 2019. С. 84–86.
- Муравіцька С. С. Classical crossower в контексті музичної культури доби постмодернізму. Культурні та мистецькі студії XXI століття: науково-практичне партнерство: матеріали міжнародного симпозіуму, 6 червня 2019 р. М-во культ. України; Нац. акад. кер. кадрів культ. і мистец. Київ: НАКККіМ, 2019. С. 219–220.
- Муравіцька С. С. Творчість Сари Брайтман в контексті розвитку класичного кросоверу. Сучасний культурний простір у мистецтвознавчому дискурсі: зб. матеріалів Міжнар. дистанц. наук.-практ. конф., 14 листопада 2019 р. Київ: НАКККіМ, 2019. С. 155–157.
- Муравіцька С. С. Джош Гробан як провідний представник класичного кросоверу. Сценічне та музичне мистецтво: циркові та естрадні жанри. Науково-методичний аспект: матеріали Х наук.-практ. конф. (м. Київ, 08–09 квітня 2020 р.) / редкол. О. В. Яковлев, Г. Е. Овчаренко та ін. Київ: КМАЕЦМ, 2020. С. 191–194.
- Муравіцька С. С. «Повна вокальна техніка» Кетрін Садолін в контексті сучасного вокального виконавства. Культурно-мистецьке середовище: творчість та технології: зб. матеріалів XIV Міжнар. наук.-творч. дистанц. конф., 23 жовтня 2020 р. Київ: НАКККіМ, 2020. С. 167–169.
- Муравіцька С. С. Синтезовані музично-художні проекти Лучано Паваротті. Сценічне та музичне мистецтво: циркові та естрадні жанри. Науково-методичний аспект: матеріали XI наук.-практ. конф. (м. Київ, 15–16 квітня 2021 р.) / редкол. О. Яковлев, Г. Овчаренко [та ін.]. Київ: КМАЕЦМ, 2021. С. 33–37.
- Муравіцька С. С. Сучасні вокальні практики у мюзиклі «Доріан Грей» Матяша Варконі. Культурні та мистецькі студії XXI століття: науково -практичне партнерство: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., 10 листопада 2021 р. М-во культ. та інформ. політики України; Нац. акад. кер. кадрів культ. і мистец. Київ: НАКККіМ, 2021. С. 107–108.
- Муравіцька С. С. Творчість Аріни Домські в контексті вітчизняного музичного простору. Мистецтво естради: проблеми виконавської практики, системи освіти і наукових досліджень: матер. IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (Київ, 18.11.2021 р.) / редкол.: О. В. Яковлев, Г. Е. Овчаренко [та ін.]; КМАЕЦМ. Київ: КМАЕЦМ, 2021. С. 61–65.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0118U100097

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зосім Ольга Леонідівна

2. Olga L. Zosim

Кваліфікація: д. мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214142

Місцезнаходження: вул. Лаврська 9, корп.15, Київ, 01015, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тормахова Вероніка Миколаївна

2. Veronika M. Tormakhova

Кваліфікація: к. мист., доцент, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Левко Вероніка Іванівна

2. Veronica I. Levko

Кваліфікація: к. мист., доцент, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6946-0115

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад вищої освіти Київської обласної ради "Академія мистецтв імені Павла Чубинського"

Код за ЄДРПОУ: 02214938

Місцезнаходження: вул. Івана Мазепи, б. 15, Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Обласна державна адміністрація

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Садовенко Світлана Миколаївна

2. Svitlana M. Sadovenko

Кваліфікація: д. культ., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9166-5259

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214142

Місцезнаходження: вул. Лаврська 9, корп.15, Київ, 01015, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кравченко Анастасія Ігорівна

2. Anastasiia Kravchenko

Кваліфікація: д. мист., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6706-7937

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214142

Місцезнаходження: вул. Лаврська 9, корп.15, Київ, 01015, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Афоніна Олена Сталівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Афоніна Олена Сталівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Терещенко А. С.

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна